

Sygn. akt – IX Ka 325/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3. września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w składzie:

Przewodniczący – S.S.O. Rafał Sadowski (spr.)

Sędziowie: S.S.O. Aleksandra Nowicka

S.S.O. Barbara Plewińska

Protokolant – staż. Marzena Chojnacka

przy udziale pełnomocnika oskarżyciela skarbowego – (...)Urzędu Skarbowego w T. – Moniki Łukasiewicz

po rozpoznaniu w dniu 3. września 2015 r.

sprawy **P. R.** – oskarżonego z art. 62§2 kks w zw. z art. 6§2 kks w zb. z art. 76§2 kks w zw. z art. 6§2 kks w zw. z art. 18§3 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego,

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 26. marca 2015 r., **sygn. akt VIII K 1285/14**,

I. zaskarżony wyrok w całości utrzymuje w mocy;

II. obciąża oskarżonego kosztami procesu w postępowaniu odwoławczym, w tym opłatą w kwocie 360 (trzystu sześćdziesięciu) zł.

/Aleksandra Nowicka/ /Barbara Plewińska/ /Rafał Sadowski/

Sygn. akt IX Ka 325/15

UZASADNIENIE

P. R. został oskarżony o to, że:

wbrew przepisom art. 103 ust. 1 oraz art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.) w dniach 02 marca 2012 r. i 05 marca 2012 r. w T., o uprzednim zarejestrowaniu w Urzędzie Miasta T. działalności gospodarczej z siedzibą w T., przy ul. (...), w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu tego samego zamiaru wystawił dwie faktury VAT dotyczące zdarzeń gospodarczych w nich wykazanych, które w rzeczywistości nie miały miejsca, czym udzielił innej ustalonej osobie pomocy w rozliczeniu podatku naliczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług i poprzez wprowadzenie w błąd organu podatkowego i poprzez wprowadzenie w błąd organu podatkowego narażeniu przez to na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej w łącznej kwocie 13.909,00 zł, tj:

- 1) fakturę nr (...)z dnia (...) na rzecz (...)M. Z. ul. (...), G., wartość netto 32.700,00 zł, VAT 7.521,00 zł,
- 2) fakturę nr (...)z dnia (...)na rzecz (...)M. Z. ul. (...), G., wartość netto 27.773,30 zł, VAT 6.387,84 zł,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 62 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zb. z art. 76 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks w zw. z art. 18 § 3 kks.

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 26 marca 2015 roku (Sygn. akt VIII K 1285/ 14):

1. oskarżonego P. R. uznał za winnego zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu z tym ustaleniem, że czyn wyczerpuje znamiona występku z art. 62 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 76 § 2 kks i art. 6 § 2 kks w zw. z art. 7 § 1 kks i za to w myśl art. 7 § 2 kks i art. 19 § 1 kk na podstawie art. 76 § 2 kks wymierzył mu karę 60 (sześćdziesiąt) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki za równoważną kwocie 60 (sześćdziesięciu) złotych;
2. zasądził od oskarżonego P. R. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem opłaty sądowej i obciążył go wydatkami w kwocie 70 (siedemdziesięciu) złotych.

Od powyższego wyroku **apelację wniósł obrońca oskarżonego, zaskarżając go w całości.**

Zarzucając orzeczeniu obrazę przepisu prawa materialnego tj. art. 62 § 2 kks polegającą na uznaniu, iż zachowaniem wypełniającym znamiona rzeczowego występku skarbowego jest wystawienie tzw. fikcyjnej faktury VAT, jako kreującej zobowiązanie podatkowe, podczas gdy rezultat prawidłowo przeprowadzenia procesu wykładni implikuje tezę przeciwną.

Ponadto zarzucając obrazę przepisu prawa procesowego, mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 8 kpk w zw. z art. 113 kks polegającą na uznaniu, iż ustalenie istnienia zobowiązania podatkowego i jego wysokości w podatku od towaru i usług należy do organów podatkowych, a wydawane w powyższym zakresie decyzje są wiążące dla orzekającego sądu karnego i zwalniają sąd meriti od poczynienia w powyższym zakresie własnych ustaleń, podczas gdy charakter zobowiązań podatkowych w podatku od towarów i usług i dotyczące ich decyzje implikują tezę przeciwną.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego czynu, ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy uznał apelację za bezzasadną i utrzymał w całości zaskarżony wyrok w mocy. W ocenie Sądu odwoławczego orzeczenie Sądu I instancji nie stanowiło ani obrazy przepisów prawa materialnego, ani obrazy przepisów prawa procesowego, które mogłyby mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Przede wszystkim należy zaznaczyć, że Sąd Rejonowy orzekając o winie P. R., zastosował właściwą i obowiązującą wykładnię art. 62 § 1 kks, o czym świadczy fakt, że jest ono zbieżne z przedstawionym poniżej orzecznictwem.

Jak wynika z treści wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2012 roku (sygn. akt IV KK 20/12), wystawienie nierzetelnej faktury (a nie podrobienie faktury przez osobę nieuprawnioną), godzącej w obowiązek podatkowy, stanowi realizację znamion czynu opisanego w art. 62 § 2 lub § 5 kks. Zgodnie natomiast z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 20 lutego 2014 r. (sygn. akt II AKa 149/13) znamię czynnościowe wystawienia faktury lub rachunku z art. 62 § 2 k.k.s. w sposób nierzetelny obejmuje zachowanie polegające na sporządzeniu dokumentu nieodzwierciedlającego stanu rzeczywistego. Znamię czynnościowe "wystawia w sposób wadliwy" oznacza natomiast wystawienie w sposób niezgodny z przepisami prawa, które jednocześnie nie jest wystawieniem w sposób nierzetelny. Nierzetelność dokumentu jest bowiem pojęciem zakresowo węższym od wadliwości: każda zatem nierzetelność jest wadliwością, ale nie każda wadliwość jest nierzetelnością. Należy wziąć również pod uwagę treść wyroku tego samego sądu z dnia 13 czerwca 2011 roku (II AKa 146/11), w myśl którego wystawca fikcyjnej faktury VAT, nie znajdującej odzwierciedlenia w rzeczywistych operacjach gospodarczych i służącej następnie do rozliczenia obowiązków podatkowych w zakresie podatku od towaru i usług przez wystawcę lub odbiorcę tej faktury, popełnia wyłącznie przestępstwo skarbowe, które w rozpatrywanym przypadku powinno być kwalifikowane z art. 76 § 1 k.k.s. i z art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. Jako przepisy szczególne wyłączają one zastosowanie kwalifikacji z art. 286

§ 1 k.k. i z art. 271 § 1 lub 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Nie może być przy tym brana pod uwagę reguła z art. 8 § 1 k.k.s. o odrębnym stosowaniu do tego samego czynu przepisów kodeksu karnego i kodeksu karnego skarbowego, gdyż unormowanie to dotyczy tzw. rzeczywistego zbiegu przepisów ustawy (takiego, o jakim mowa też w art. 11 § 2 k.k.), a nie tzw. zbiegu pozornego, czy też pomijalnego, gdy w istocie nie powinno się stosować dwóch lub więcej przepisów ustawy karnej, a tylko jeden - np. w sytuacji gdy stosuje się zasadę *lex specialis derogat legi generali*.

Mając więc powyższe na uwadze, Sąd odwoławczy stwierdził, iż w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo wywiódł na podstawie zebranego materiału dowodowego o nierzetelności wystawionych faktur VAT, których użycie miało na celu wprowadzenie w błąd właściwego organu podatkowego, narażając w ten sposób na nienależny zwrot podatkowej należności publicznoprawnej. W związku z czym zarzut naruszenia przepisu prawa materialnego uznać należało za bezpodstawny.

Ponadto Sąd Okręgowy nie dopatrył się naruszenia art. 8 kpk w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Nie stwierdzono, by autonomia Sądu *meriti* w zakresie rozstrzygnięcia zagadnień faktycznych i prawnych została w jakikolwiek sposób naruszona. Jak wynika z akt sprawy - co zostało ujęte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku - podstawą skazania oskarżonego był nie tylko materiał dowodowy przedstawiony przez oskarżyciela skarbowego, ale również zachowanie oskarżonego. Jak czytamy: „Zarówno w toku postępowania podatkowego jak i sądowego [oskarżony - przyp. aut.] nie wykazał się żadną aktywnością by wykazać, że transakcje rzeczywiście miały miejsce. Oskarżony wystawiając przedmiotowe faktury nie złożył wymaganych deklaracji dla podatku VAT. Tym samym w ocenie Sądu powyższe ustalenie wskazują jednoznacznie, że wystawione przez oskarżonego faktury były nierzetelne i nie dokumentowały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych i oskarżony w pełni swym zachowaniem wyczerpał znamiona występku z art. 62 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks”. W związku z tym warto mieć również na uwadze treść postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2015 roku (V KK 318/14), w którym stwierdzono że w wypadku, gdy strona nie składa stosownych wniosków dowodowych, powinność sądu wynikająca z art. 167 k.p.k. powstaje tylko wtedy, gdy dokonanie prawidłowych ustaleń faktycznych uzależnione jest od przeprowadzenia dowodu, o którym sąd powziął informację i którego przeprowadzenie jest w ogóle możliwe. Tej inicjatywy sądu nie można mylić z funkcją śledczą realizowaną poprzez poszukiwanie dowodów w procesie udowadniania sprawstwa i winy oskarżonego.

Mając więc na względzie postawę oskarżonego oraz ujawnione przez oskarżyciela skarbowego dowody, które świadczą również o tym, iż postępowanie organu podatkowego było przeprowadzone rzetelnie i wnikliwie, a jego decyzje wydawane w oparciu o prawidłowo ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy uzyskał pewność, iż Sąd *meriti* prawidłowo dokonał ustalenia stanu faktycznego w tej sprawie, w konsekwencji słusznie wnioskuje na tej podstawie o winie oskarżonego.

Sąd odwoławczy nie dostrzegł w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylecia wyroku z urzędu.

Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 627 kpk oraz w zw. z art. 113 kks oraz art. 8 w zw. z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.) Sąd odwoławczy obciążył oskarżonego kosztami procesu w postępowaniu odwoławczym, w tym opłatą w kwocie 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych.